

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Regimine Ecclesiae Episcopalis In Octo Libros Distributus

Antonelli, Giovanni Carlo

Velitris, 1650

§. III. An Capitulum sede vacante possit concedere litteras dimissorias ad ordines suscipiendos.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11401

26 *seq.* ubi etiam dicit, quod per Concilium excluduntur inferiores ordinarij etiam habentes episcopalem iurisdictionem, & etiam excepti, ac immediatè sedi apostolicè subiecti, siue nullius Diœcesis, quorum subditi ad sedem apostolicam pro huiusmodi monitorijs recurrere debent, *vt notant etiam aij Doctores apud Barbos. de offic. & potest. Episcop. par. 3. allg. 96. numero 12.*

27 Observa tamen, quod tales Prelati inferiores, si ab immemorabili sint in quasi possessione cognoscendi huiusmodi causas matrimoniales, manuteneri debent: quia Concilium loco cit. non sustulit talem consuetudinem, *vt censuit Sac. Cong. apud Nau. conf. 3. num. 4. & seq. de offic. iud. deleg. sed donec de tali immemorabili confiterit per tres sententias conformes, Episcopus, non autem inferior, debet interim huiusmodi causas cognoscere, vt decisum refert Barbos. de offic. & pot. Episc.*

28 *par. 3. all. 84. num. 5.* ubi etiam subdit, immemorabilem probandam esse cum requisitis, de quibus *per 30° glos. receptam in cap. 1. de Prescript. in 6. videlicet per testes deponentes de visu per 40. annos ante litē motam, & habentes congruam ætatem, qualis est annorum 54.*

Addunt Doctores, Abbatem, qui iura Episcopalia, & proprium territorium habet, non comprehendendi sub decreto Concilij Tridentini *d. sess. 24. de ref. cap. 20.* & ideo posse cognoscere causas matrimoniales, & criminales; quia cum huiusmodi Abbas in locis si-

bi subiectis habeat iurisdictionem episcopalem, vel quasi non dicitur esse de inferioribus, ita *decis. refert Ricc. in Prax. for. eccles. p. 4. resolutione 272.*

29 In ijs verò, quæ sunt ordinis Episcopalis, capitulum minimè succedit: quia adeò sunt annexa habenti dignitatem Episcopalem, vt nullo modo possint ab ea separari, *vt notatur in c. aqua ubi glos. in ver. iurisdictionis de consecr. eccles. vel altar. & est communis opinio.* potest tamen ea committere alteri Episcopo, & ita poterit convocare Episcopum vicinum, vel alium, vt conficiat chrisma, oleum sanctum, ecclesias, vel altaria consecret &c. *vt cum Quarant. dicit Ricc. in Prax. for. eccles. part. 2. resolutione 248.*

S. III.

An Capitulum sede vacante possit concedere litteras dimissorias ad ordines suscipiendos.

30 **Q** Vamuis textus in cap. cum nullus de Tempor. ordin. in 6. aique aliqua restrictione Capitulo sede vacante huiusmodi auctoritatem tribuat, postmodum tamen Concilium Tridentinum *sess. 7. de ref. cap. 10.* statuit, nè infra annum à die vacationis ordinandi licentiam, nisi ijs, qui beneficii ecclesiastici recepti, vel recipiendi occasione arctati fuerint, Cap. seu Vicarius Capitularis concedat, alias Capitulum contraueniens ecclesiastico subiacet interdicto

- dicto, & sic ordinati ad minores nullo priuilegio clericali gaudent: ordinari verò ad sacros ordines ab executione ordinum arbitrio futuri Prælati, sunt ipso iure suspensi; Vicarius verò Capitularis dimissorias concedens non arctato, & ante elapsum annum, ab officio & beneficio per annum est ipso iure suspensus ex eodem Concilio Tridentino *sess. 23. de ref. cap. 10.* idque habere locum, etiam si concedantur dimissoriæ ad primam tonsuram, dicit *Ricc. in Prax. for. eccles. p. 2. ref. 106. Quarant. in ver. Capit. sede vacante ques. 10. Vulp. in Prax. iudic. c. 44. n. 20.* quia prima tonsura est ordo secundum Canonistas in c. *cum contingat de etat. & qual.* quamuis contrarium teneant Theologi, *ut notat etiam Dian. par. 8. tr. 4. ref. 43.*
- 32 Obseruant autem Doctores 1. quod si quis litteris dimissorijs à Capitulo obtentis non vtatur, nec Capitulum, nec eius Vicarius indictas pœnas inciderent, quia pœna pro aliquo delicto imposita, regulariter nõ incurritur, nisi post opus consummatum, idest post vsu prædictarum litterarum *Marchin. de Sacram. ord. tr. 1. par. 6. cap. 3. nu. 11. quem refert Dian. par. 8. tr. 4. ref. 41. cõtra Barbof. de offic. & pot. Epis. par. 2. all. 7. num. 13.*
- 33 Obseruant 2. Concilium non loqui de Vicario Papæ, qui potest sede apostolica vacante dimissorias concedere *Maiol. de Irreg. lib. 4. c. 6. Henriq. lib. 10. de sacram. ord. c. 22. §. 3. Campanil. in Diuers. Iur. canon. rubr. 9. cap. 8. nu. 8. quos refert, & sequitur Dian. par. 8. tr. 4.*
- 34 *ref. 41. quibus addit alios apud Barbof. d. par. 2. all. 7. num. 13.* vbi idem dicit de Vicarijs Episcoporum, deputatis per Papam, quos apostolicos vocamus.
- 35 Obseruant 3. quod illi dicuntur arctati occasione beneficij recepti, qui obtinent aliquod beneficium requirens seruitium personale, cuius ratione de iure, cõsuetudine, priuilegio, statuto ecclesiæ, vel fundatione intra annum, tenentur ad ordines suscipiendos: arctati verò occasione beneficij recipiendi dicuntur qui habent ius, seu sunt vocati ad aliquod beneficium vacans, quod tamen requirit actu certum ordinem, quo illi carent; item illi, qui non habentes primam tonsuram presentantur ad beneficia *Ricc. in Prax. for. eccles. par. 2. ref. 98. Garc. de Benef. p. 5. cap. 7. num. 98. & seq. & alij apud Barbof. de offic. & pot. epis. par. 2. all. 7. num. 11.*
- 36 Notandum tamen est, quod electus in concursu ad beneficium curatum, cuius collatio facienda est à Papa, non potest interim dici arctatus occasione beneficij recepti: quia illud tunc non habet: neque occasione beneficij recipiendi, quod non requirit actu sacerdotium, *ut dicit Barbof. & Ricc. locis cit.* præterea non dicitur arctatus occasione beneficij recipiendi is, cui aliquis vult resignare beneficium requirens actu ordinem, quo caret: hoc enim est merè voluntarium, *ut dicit idem Ricc. in Prax. d. par. 2. ref. 98.*
- 38 Obseruant 4. quod elapso anno à puncto sedis vacantis Capitulum liberè

liberè concedere potest dimissorias *Nau.conf.44.num.4. de Temp. ordin. Quarant. in ver. Capitulum sede vacante quæst. 11. Dian. par. 8. tr. 4. ref. 41. & alij communiter.*

39. Observant 5. Capitulum etiam intra annum posse litteras testimoniales de vita, & moribus, ac de idoneitate concedere: quia huiusmodi litteræ testimoniales non sunt dimissoriae *Bonaccin. de Sacram. disp. 8. q. vn. pun. 4. num. 25 Vulp. in prax iudic. cap. 44. num. 21 Quarant. loco cit. quæst. 10. vers. tertio limita Nau.conf. 27. de Tempor. ordin. hodie verò de stilo Curia dictæ litteræ testimoniales sede episcopali vacante dandæ sunt ab ordinario vicinior, et dicit *Barbof. dicta alb. 7. num. 16.* quod tamen ita intellige, vt non solus ordinarius vicinior illas dare possit, sed simul cum Vicario Capituli, vel habitis ab eodem informationibus de vita ordinandi, cū alias Episcopus vicinior de subdito non suo rectum nequeat ferre testimonium *Dian. par. 8. tr. 4. ref. 42. vbi citat Marchin. de Saeram. ordin. traët. 1. par. 6. cap. 3. num. 17. & 18.**

40. Observant 6: quod licet ordinatus ad primam tonsuram, seu ad minores ordines intra annum vacationis nullo priuilegio clericali gaudere debeat *iuxta Concilium d. sess. 7. cap. 10.* potest tamen obtinere beneficium, quia priuilegium hoc non amittit ipso iure, sed debet priuari per sententiam, vel exceptionem *Nau.conf. 28. de Tempor. ordin. quem sequitur Quarant. loco cit. quæst. 10. vers. Hinc contin-*

git Bonaccin. de Sacram. disp. 8. q. vn. pun. 4. num. 24. Dian. d. par. 8. tr. 4. ref. 44.

41. Observant 7. quod obtinenti facultatem à sede apostolica suscipiendi ordines cum licentia sui ordinarij, huiusmodi facultatem subordinatam concedere potest Capitulum sede vacante ante lapsum annum, et post *Nau. & Quarant. dicit Piafec. in Prax. Episc. p. 1. cap. 1. nu. 13.*

42. Observant 8. quod potest Capitulum sede vacante ante annum elapsum concedere licentiam alicui Episcopo, vt in ea Diœcesi ad ordines promoueat alienos subditos habentes dimissorias proprij Episcopi, aut sui Prelati Regularis vel personas eiusdē Diœcesis habentes dimissorias Episcopi defuncti, vel Nūtij Apostolici, vt à quocunq. Antistite ordinentur, ita *Sanch. in opusc. mor. lib. 7. cap. 1. dub. 26. quem refert Barbof. d. par. 2. all. 7. nu. 14. & alij apud Dian. par. 8. tr. 4. ref. 73.* qui dicunt, illam prohibitionem Tridentini, nē Capitulum sede vacante concedat litteras dimissorias, solum intelligendam esse quoad Clericos subditos Capitulo, non verò quoad non subditos, & ita videtur etiam sentire *Quarant. in d. ver. Capitulum sede vacante quæst. 11. Piafec. in Prax. episc. par. 1. cap. 1. num. 13.*

43. Observant 9. quod facultas remittendi interstitia Episcopo competens ex causis comprehensis in Concilio Tridentino *sess. 23. de ref. c. 11. 13. & 14.* transit in Capitulum sede vacante: quia capitulum succedit in omnibus, quæ sunt iuris-

ditionals, ut censuit Sac. Congregatio teste Vulp. in Prax. iudic. c. 44. num. 27. Ricc. in Prax. for. Eccles. p. 1. ref. 616: alij tamen id admittūt, quando ex decretis eiusdem Concilij capitulum potest concedere licentiam ordinandi, puta post elapsū annū sedis vacantis *Quarant. in ver. Capitulum sede vacante quas. 10. vers. & refertur, & alij apud Dian. par. 8. tr. 4. ref. 5.*

44. His addē, quod si Capitulum intra annum concesserit litteras dimissorias, quibus obtinens vsus fuerit, poterunt subditi post annum ordines recipere ab alijs vicinis Episcopis absque licentia Capituli, cum eo casu Capitulum subiaceat ecclesiastico interdico, quemadmodum dicimus de Episcopo suspenso *per cap. eos qui de Tempor. ordin. requiritur tamen ad hunc effectum, ut interdictum, vel suspensio sit manifesta per euentiam facti, vel per Iudicis sententiam, non verò dubia, ut ibidem dicit glos. in ver. manifesta; & ideo ordinando incumbit onus probandi suspensionem Episcopi, vel interdictum Capituli per sententiam Metropolitanī: quia præsumptio non est contra Episcopū, vel Capitulum, ut dicunt Doctores, quos refert, & sequitur Bonaccin. de Censur. in part. disp. 3. q. 1. pun. 1. num. 6: Barbof. d. par. 2. all. 8. num. 1.*
45. Adde 2. quod si Capitulum cōcederet dimissorias ad ordines sacros non habenti vnde viuat, tenetur illi prouidere, sicut tenetur Episcopus *Diana d. par. 8. tr. 4. ref. 41. ubi citat Vgol. de Potest. Episc. cap. 26. §. 15. an. 1.*

§. IV.

An Capitulum sede Episcopali vacante succedat in potestate conferendi beneficia.

46. **C**ollatio beneficiorum, cum sit veluti quædam donatio saltem ex ea parte, quia in potestate Episcopi est potius huic, quā alteri illa conferre, pertinet quāsi ad fructus, & emolumenta Episcopatus *glos. in cap. cum olim de maior. & obed. & ideo Capitulum illa conferre non potest, sed eorū collatio ad Papam pertinet ex c. 2. Ne sed. vac. & ex reg. 2. Cancellaria & ex constitutione Pij V. incip. Sanctissimus in Christo Pater, quam refert Quarant. in ver. Capitulum sede vacante quas. 9. Megal. in eodē ver. nu. 4. Vulp. in Prax. iudic. c. 44. num. 5. vbi omnia beneficia episcopali sede vacante quomodolibet vacantia ad Episcoporum collationem, prouisionem, præsentationem, electionem, seu quamuis aliam dispositionem quomodolibet pertinentia ipsi Pontifici reseruantur.*

Ex quo inferitur, quod non potest Capitulum conferre beneficia etiam Episcopo deuoluta ob negligentiam, vel culpam inferiorum Prælatorum non conferentium, vel malè conferentium *ex dicta constitutione Pij V. & ex c. 2. Ne sed. vac. Megal. in ver. Capitulum sede vacante nu. 4: Barbof. de offic. & pot. Episc. par. 3. all. 126. num. 70. Dian. par. 8. tr. 4. ref. 27. neque beneficia spectantia ad collationem Episc.*